

SLOVENSKI NAROD

Izšaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišтво: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Ljubljanski trgovci pred veliko odgovornostjo in dalekosežno odločitvijo

Gre za usodo in princip stanovskih organizacij sploh. — Ljubljana odločuje v prvih dveh kategorijah

Današnji in jutrišnji dan bosta odločilna za izid volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Vsa Slovenija voli skupno, razdeljena brez ozira na pokrajine v 12 kategorijah. Število volilcev v nižjih kategorijah, v tretji in četrtri, je zelo veliko; zato bodo v teh kategorijah odločevali volilci po deželi, ki so razvili izredno živahnost. Ljubljana na izid volitev v teh kategorijah ne more odločilno vplivati, dasi so njeni glasovi seveda tudi važni.

Drugačnja je situacija v prvih dveh kategorijah obrtniške in zlasti trgovske sekcije. V teh dveh kategorijah je število volilcev majhno in pretežna relativna večina jih stanuje v Ljubljani. V prvi trgovski kategoriji je n. pr. 341 volilcev, od teh 159, torej skoro polovica v Ljubljani; v drugi trgovski kategoriji je izmed 1225 volilcev 274 ljubljancev.

V teh kategorijah bodo radi tega glasovi ljubljani odločilni. Od ljubljanskih trgovcev torej zavisi, ali bodo izvoljene Jelačin-Ogrinove liste, ali pa kandidati združenih trgovskih gremijev.

Ljubljanski trgovci stoje torej pred tako dalekosežno odločitvijo, kakor morda še nikdar. V njihovih rokah je usoda naše najvišje in najvažnejše strokovne in gospodarske politike. Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Gre za to, ali naj ostane ta korporacija tudi v bodoče nepolitična stanovska reprezentanca gospodarskih krogov Slovenije, ali pa naj se degradira v torišče za eksperimentiranje klerikalne strankarske politike. Vsak, kdor voli Jelačin-Ogrinovo listu, ali pa sploh ne voli, pomaga klerikalnem vpregati zbornico v jarem svoje strankarske politike.

A ne samo za Zbornico gre pri teh volitvah, gre še za več, za princip stanovske organizacije sploh. Kdor le malo pozna politično zgodovino zadnjih let, mora priznati, da so klerikalci vedno in povsod smotreno uničevali vse organizacije, ki se niso hotele postaviti v službo njihove strankarske politike.

Potek prvega volilnega dne

Zavedno trgovstvo in obrtništvo je strnjeno za svoje stanovske liste. — Izredna živahnost po deželi. — Prve glasovnice se že vračajo.

Tekom včerajšnjega dne so skoraj vsi volilci prejeli legitimacije in glasovnice. S tem je prišla zaključna faza volitev v zbornico. Glasovnice se namreč lahko tako izpolnijo in oddajo vse do približno 19. septembra. Dne 22. septembra pride skrutinji, ta dan se lahko glasuje še osebno pred volilno komisijo v Ljubljani.

Dostavitelj glasovnic volilecem je bila za klerikalno stranko signal, da je razvila svojo silo svojega strankarskega volilnega aparata za svojo listo, ki jo je postavila pod imenom »Jelačin-Ogrinova lista«. Za to listo agitirajo skoraj izključno le klerikalni politični agitatorji ter je z vsjo silo poročala v boju tudi duhovščina, ki skuša na deželi terorizirati volilce z znanimi volilnimi gesli klerikalne stranke. Celo tudi vera je v Zbornici že v opasnosti, ako bi zmagale liste stanovskih organizacij.

Včeraj se je vršil v Ljubljani sestanek duhovnikov z dežele, na katerem so bile izdane zadnje volilne instrukcije za klerikalne organizacije. Pričakovati je, da se bodo prihodnje dni klerikalna nasilstva pojavila v večji meri. Da bi obrnili pozornost od svojih volilnih sleparij, obrekujejo klerikalci na vse strani in dolžijo celo pošto upravo zločinske zlorabe uradnih dolžnosti, češ pošta namerava krasti klerikalne glasove in poštarji agitirajo za stanovske liste!

Stanovske organizacije trgovcev in obrtnikov so pridno na delu in je že prvi dan pokazal, kako zelo so podcenjevali konzumari stanovsko zavest slovenskega trgovstva in obrtništva. Iz mnogih krajev poročajo, da trgovci in obrtniki brez razlike političnega naziranja kompaktno volijo gremijalno, odnosno obrtniško Franchettijevu listo. Tudi pristaši SLS v velikem številu

Razbili so enotno združeno organizacijo, razbili obrtniške stanovske in delavske strokovne organizacije, oslabil Kmetijsko družbo, nasprotovali skupnim uradniškim organizacijam. Povsod so ustanavljali lastne organizacije, ki so bile le navidezno strokovne ali stanovske, v resnici pa del klerikalne politične organizacije. Neizmerna je škoda, ki so jo s tem razdiralnim delom povzročili vsem stanovom.

Zdaj so se vrgli v odločilnem navelu na trgovstvo. Trgovci so organizirani v svojih gremijih, ki jih vodijo svobodno izvoljeni možje, kateri so se odlikovali s svojim delom in si zato pridobili zaupanje svojih tovarišev. Ti gremiji, ki so strogo nepolitični in izvenstrankarski, so postavili za volitve v Zbornico kandidate, od katerih pričakujejo, da bodo po najboljših močeh delovali v prosep trgovstva. Gremiji zato s polno pravico pričakujejo, da jih bodo podprli vsi člani in pomagali do zmage stanovskim kandidatom združenih gremijev.

Proti gremijalnim listam so postavili klerikalci svojo strankarsko listo z gg. Ogrinom in Jelačinom. Ta lista je naperjena proti obstoju gremijev samih. Kakšen smisel naj še imajo te organizacije, ako se jim člani izneverijo ravno v najvažnejšem trenutku. — Klerikalci se tega dobro zavedajo, zato so se vrgli s tako silo v boj.

Od ljubljanskih trgovcev je v veliki meri odvisno, ali jim bo njihova namera uspeša. Zato je dolžnost vsakega trgovca, ki hoče ohraniti svojo nepolitično stanovsko organizacijo, da voli kandidate, ki mu jih priporočajo ta organizacija; da odda svoj glas za stanovsko listo združenih trgovskih gremijev.

Ob dvanajsti uri apeliramo na vse zavedne trgovce:

Na delo vsi! Poučite mlačneže, razložite omahljivcem važnost sedanjih volitev. Stanovska misel in stanovska zavest morata triumfirati nad političnimi klerikalnimi spletkami!

odklanjajo vmešavanje politike v svoje stanovske zadeve ter oddajajo glasovnice proti Jelačin-Ogrinovi konzumarski listi. Dopolodne so nam prispela poročila iz nekaterih krajev Gorenjske, Dolenjske in iz mariborske okolice, kjer je do 70% vseh volilnih upravljencev oddalo glasove za stanovske liste, in to ne le v zgornjih kategorijah, temveč — kar je posebej značilno — tudi v spodnjih, kjer so klerikalci smatrali, da imajo s gurmo večino. Ime Jelačin pač ostro odbija male trgovce in ime Orin je med malimi obrtniki s luo nepopolarno.

Povsod se opaža velika borbenost stanovskih zavednih in naprednih ljudi, ki so pridno na delu, da pomorejo stanovski stvari v Zbornici do popolne zmage.

Mali trgovci, sejmarji, branjevci — pozor!

Kako vas skušajo begati.

Danes dopoldne se je zglasil v našem uredništvu g. Alojz Mohorič, trgovec v Ljubljani, predsednik društva sejmarjev ter volilni kandidat v IV. kategoriji na stanovski listi združenih trgovskih gremijev, in nas je naprosil, da objavimo sledeče:

Nasprotniki naše stanovske liste žirijo govorice, da kandidiram na stanovski gremijalni listi proti svoji volji. To je laž. Nasprotno sem radevolje sprejel v interesu našega malega trgovca, sejmarja in branjevca častno mesto kandidature v IV. kategoriji naše gremijalne liste ter seveda vztrajam pri tej kandidaturi. Vse stanovsko zavedne tovariše prosim, da me podpirajo pri delu za zmago naše liste.

V Ljubljani, 10. septembra 1926.

Alojzij Mohorič l. r.

Današnji dogodki v Beogradu

Politično življenje postaja živahnije. — Vse čuti, da prihajajo velike spremembe. — Nastas Petrović za Pašičev povratak na vlado.

— Beograd, 10. septembra. Za danes dopoldne je bila sklicana plenarna seja finančnega odbora, ki pa je bila slabo obiskana. Vsed tega je predsednik odložil sejo na jutrišnji dan. Na dnevnem redu bo razprava o državnih poljedelstvih.

Anketni odbor je nadaljeval preiskavo glede tvornice v Adamsthalu. Zaslišan je bil odvetnik dr. Tartaglia. Njegovo zasliševanje ni ugotovilo novih momentov.

V radikalnem klubu je bilo dopoldne zelo živahno. Poslanci so komentirali izjave dr. Ljube Popovića, ki se je povrnil iz Monte Carla ter prinesel važna sporočila Nikole Pašića. Sploh je opažati, da se nahaja v Beogradu izredno veliko število poslancev vseh strak, ki se dosti živo zanimajo za jesensko zasedanje Narodne skupščine ter za napovedane politične dogodke.

Ministrski predsednik Uzunović je sprejel nekatere resorne ministre. Nato se je sestel s predsednikom Narodne skupščine Trifkovićem ter z njim razpravljal o sklicanju narodne skupščine. Ministrski predsednik Uzunović predlaga, naj bi se Narodna skupščina sklicala 4. oktobra.

V časopisju se živahno razpravlja o kombinacijah in o dogodkih, ki so najavljeni za prihodnje tedne in ki so zvezani s povratkom Nikole Pašića v Beograd. Neki listi ugotavljajo, da so v vseh strankah zadržala razkolna gibanja in da je verjetno, da prinesejo že jesenski meseci zelo važne spremembe, ki bodo globoko posegle v sestavo sedanjih strank. Govoril se o možno-

sti, da bi secesionisti iz radikalne, davidovičevske ter iz nekih drugih strank mogli osnovati četrto veliko stranko sedanjega parlamenta.

— Beograd, 10. septembra. »Radikal«, ki je glasilo Nastasa Petrovića, polemizira z zagrebškim »Hrvatom« o zaslugah Nastasa Petrovića za politiko narodnega sporazuma in piše:

»Ko vidim danes na eni strani, da so vsi sprejeli brez pogojev politiko, ki smo jo zastopali prvi mi, neodvisni radikali, in ko opazimo na drugi strani, da je izvajanje te politike v imenu radikalne stranke bilo izročeno popolnoma nedoraslim in nesposobnim ljudem, je prirodno, da se razgledamo in da ugotovimo, ali obstoja še rešitev iz sedanjega težkega položaja. Danes se nahaja ta radikalna stranka in država v težki krizi. V imenu radikalne stranke vodijo politiko narodne sporazuma ljudje petega reda. Ako še upoštevamo, da je Nikola Pašić klub svoji visoki starosti še vedno najmočnejša oseba v radikalni stranki, potem je prirodno, da zahtevamo, naj se izvrši mobilizacija in koncentracija najboljših sil v radikalni stranki in da se počeniš s šefom stranke vrnejo vsi sposobni člani na svoja mesta. Ali more morda Nikola Uzunović trditi, da mu pristojno položaj predsednika vlade boljše kakor Nikoli Pašiću in ali more Boža Maksimović dostojneje zastopati radikalno stranko, kakor bi to eventualno mogel Nastas Petrović.«

Plenarno zasedanje Društva narodov

Danes je bila Nemčija svečano sprejeta kot članica — Pozdrav indijske delegacije dr. Ninčiču. Pred vstopom Turčije v Društvo narodov.

— Ženeva, 10. septembra. Danes ob 11. dopoldne se bo vršila svečana seja jesenskega zasedanja Društva narodov. Točno ob 11. bodo tajniki Društva narodov pripeljali v razpravno dvorano nemško delegacijo, na kar se bo vršil svečan akt vstopa Nemčije v Društvo narodov. Pri tej priliki bo predsednik jesenskega zasedanja Društva narodov jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčič nagovoril nemško delegacijo ter jo pozdravil. Nato bo pozdravil nemško delegacijo v imenu ostalih delegatov francoski zunanji minister Briand, ki bo pri tej priliki poertal ta velezdgovinski dan. V imenu nemške delegacije bo na pozdrave odgovoril nemški zunanji minister dr. Stresemann, na kar bo svečana seja zaključena. Popoldnškemu zasedanju kakor tudi sejam poselnih komisij bodo nemški delegati že prisostvovali kot redni člani.

— Ženeva, 10. septembra. Na začetku včerajšnjega govora je izrekel indijski delegat maharadža iz Kaputshala sledeči pozdrav predsedniku skupščine Društva narodov dr. Ninčiču: Gospod predsednik! Izročam vam v imenu indijske delegacije, ka-

kor tudi v svojem svojstvu kot vladujoči princ v Indiji, iskrene pozdrave, polne spoštovanja ob priliki vaše izvolitve za predsednika te skupščine.

— Ženeva, 10. septembra. Včeraj se je vršila seja komisije Društva narodov za razorožitev. Predsednik komisije čilski minister Villega je razložil glavne točke delovnega programa. Komisija je predvsem pretresala poročilo sveta Društva narodov o mirnem reševanju mednarodnih sporov. Kot prvi govornik se je oglašil jugoslovanski delegat dr. Laza Marković, ki je zahteval, naj se komisija ne zadovoljuje s tem, kar predlaga svet Društva narodov. V soglasju z večino delegatov ter s posebnim pristankom francoskega delegata Paul Boncourta je zahteval dr. Marković, da je treba členevski protokol nadomestiti s splošnim mednarodnim sporazumom za ohranjanje miru.

— London, 10. septembra. Službeni krogi izjavljajo, da se angleška vlada ne bo protivila vstopu Turčije v Društvo narodov.

Dodatki k nettunskim konvencijam?

— Ženeva, 10. septembra. V krogih Društva narodov je razširjena vest, da so bili te dni v Ženevi podpisani dodatki k nettunskim konvencijam. V smislu teh dodatkov bi naš živelj v Trstu in na Reki dobil pravico advokature in razne druge gospodarske privilegije, za kar bi se morala naša država obvezati, da italijanskim poletnikom v Dalmaciji ne bodo zdale odredbe agrarne reforme. Naša delegacija to vest kategorično demantira.

Odprava slovenskih srednjih šol v Italiji

— Rim, 10. septembra. Službeno se javlja, da bo vlada s 1. oktobrom ukinila nižje razrede vseh manjšinskih šol v Italiji ter jih nadomestila z italijanskimi. Gre za nižje razrede nemške realke v Benu, za nižje razrede v Vidmu in za slovensko učiteljsko v Tolminu, ki bo popolnoma ukinjena. Učne moči, ki razpolagajo z zadostnim znanjem italijanščine, bodo postavljene na mesta za slovenski, hrvatski in nemški jezik, med tem ko bodo ostale umirovljene.

— Praga, 10. septembra. Vlada je predložila parlamentu zakonski osnutek, s katerim jemlje aktivnemu vojaštvu in žandarmeriji aktivno in pasivno volilno pravico, kar utemeljuje z interesi države. Vlada hoče preprečiti, da se v armadi razpasejo politične borbe.

Dr. Ninčič o zblizanju z Madžarsko

Budimpešta, 10. septembra. Poročevalec »Az Esta« je obiskal jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Ninčiča v Ženevi in ga vprašal za mnenje o govoru, ki ga je imel madžarski državni upravnik Horthy pri proslavi obletnice bitke pri Mohaču.

Dr. Ninčič je izjavil nastopno: »Zagotavljam vas, da je govor državnega upravnika Horthyja napravil ne samo name in na vlado, nego na celokupno jugoslovansko javnost kar najboljši vtis. Radujem se, da je storjen ta važen prvi korak k medsebojnemu zblizanju obeh narodov in da stopamo iz nesoglasja, ki je obstajalo med obema državama, v dobro prijateljske atmosfere. Radoval se bom, ako pride med obema narodoma do tesnih gospodarskih in kulturnih stikov.«

PETROLEJ POPLAVIL CELO VAS

— Bukarešta, 10. septembra. Izvirek petroleja, imenovan »Deana Romana«, se je razlil in preplaval občino Metleer, ki se nahaja v njegovi bližini. Petrolej je preplaval v pravem smislu besede celo vas ter se iz neznanih vzrokov užgal. V širini 3 km so žgnili ogromni plameni proti nebu ter uničili občino in veliko kmetijsko in Metleji. Na tisoče delavcev je prihitelo iz bližnjih varn, da lokalizirajo požar, ki pa se je udešil šele, ko je izvirek »Deana Romana« usahlil.

Spor med vlado in rudniki

Vlada ne odneha.

— Beograd, 10. septembra. Včeraj popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je prometni minister poročal o sporu z rudarskimi podjetji glede cen prenozu ter zahteval nadaljnih navodil. Po daljši razpravi je ministrski svet pooblastil prometnega ministra, da ukrene, kar smatra za potrebno, vendar pa v nobenem slučaju ne sme popustiti glede znižanja cen ter mora vsrtrajati na svoji dosedanji zantevi, da se znižajo cene najmanj za 15%. Ker pa se je na železnica že pojavilo pomanjkanje premoga, ki lahko v par dneh postane akutno, je vlada obenem sklepala o tem, kako bi se zvišala produkcija državnih rudnikov, da bi radi tega spora ne trpel promet. Minister za šume in rude bo zadevo proučil in izdelal tozadevne predloge. Ako rudarska podjetja ne bodo pristala na zahtevano znižanje, je vlada trdno odločena, da jih izloči od nadaljnjih dobav za železnice. V vladnih krogih je opažati sicer veliko voljo, da se spor mirnim putem poravnava, vendar pa zastopniki rudarskih podjetij doslej niso stavili nikakih novih predlogov, češ da so pogajanja na taki podlagi nemogoča.

Boji v Grčiji

— Atene, 10. septembra. Ker je vlada sklenila, da razpusti republikansko gardo, so se oddelki garde pod poveljstvom polkovnikov Zervas in Dentilis uprli razpustu ter hoteli razglasiti direktorij. Vlada je takoj poklicala na pomoč vojaške oddelke ter obkrožila upornike v predmestju Aten. — Uporniki so se hoteli podvreči za slučaj, da jim vlada odpušči prestopke, kar pa je general Kondilis odklonil. Oddelki artiljerije, pehote in konjice so otvorili ogenj, na kar so se uporniki vdalj po kratkem boju. Na strani upornikov je bilo mnogo mrtvih, vjetni uporniki bodo postavljeni pred vojno sodišče.

— London, 10. septembra. Grška vlada je izdala komunikce, v katerem ugotavlja, da vlada povsod mir in red in da so neredi zadnjih dni zahtevali razmeroma malo krovopletila. General Kondilis izjavlja, da so ga razmere proti njegovi volji prisilile k ostrim odredbam.

ANGLEŠKA VOJNA MORNARICA V SOLUNU

— Solun, 10. septembra. Semkaj je prispel del angleške vojne mornarice, obstoječe iz ene oklopnice in 9 torpedovk.

ŽE DANES

rezervirajmo vstopnice za jutrišnjo slavnostno otvoritev naše nove sezije. Elitni Kino Matica. — Tel. 124.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Bukova drva, meterska, zdrava, suha, cepanice, fco. vagon, nakl. p., 50 vagonov, 18.50—18.50, desek, smreka, jelka, 30 mm, 4 m, I., II., III. monte lahko, konično, medija 22—23, fco. vagon, meja, 1 vagon, 470—490, trami merkantilni, od 4-5 in 5-6, od 5 m naprej, fco. vagon, meja, 3 vagona, 300—300.

Efekti: 2½% drž. renta za vojno škodo 306, 7% invest. pos. 1921 76, Celjska posojilnica 193, Ljubljanska kreditna banka 165—170, Merkantila banka 90, Kreditni zavod 165—175, Slovenska banka 49, Strojne tovarne in livarne 112—115, Združene papirnice 108, Stavbena družba dd. Ljubljana 55—65, Šešir dd. 103—105, 4½% kom. zad. dež. bke. 20—22, 4½% zast. L. kr. dež. bke. 20—22.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.70, 22.80, Wien 795.80, 799.80, Berlin 13.4491, 13.4891, Italija 201.52, 202.72, London 274.30, 275.50, New York 56.32, 56.62, Praga 167.40, 168.40, Curih 10.93, 10.97.

Efekti: 7odst. invest. posoj. 1921 76—77, 2 in polodst. drž. rente za ratno štetje 309—310, Ljubljanska kreditna 165—170, Hrv. eskomptna banka 100—101, Kreditna banka Zagreb 101—102, Hipotekarna banka 55—56.50, Jugobanka 93—98, Prašteditio 865—867.50, Slovenska banka 50—51, Eksploatacija 10, Drava d. d. Osijek 242, Isis d. 52, Gutman 290, Slaveks 135, Slavonij 32—33, Trboveljska 350, Vevče 108, Agram 43—44.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.135, Pariz 14.80, London 25.13.375, New York 516.625, Milan 18.50, Praga 15.335, Dunaj 73.075. Trst: Beograd 49.25—49.75, Pariz 80—80.50, London 135.50—136, New York 27.90—28, Praga 82.50—83, Curih 539—542, Dunaj 393—396.

Pozor, volilci v zbornico!

Volilne listine so že razposlane. — Vsak naj se ravna točno po navodilih, ker zakrivi najmanjša napaka neveljavnost glasovnice

Volilci v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo so razdeljeni v tri odseke (trgovski, obrtni, industrijski), volilci vsakega odseka pa po višini letne pridobnine zopet v štiri kategorije. Tako so vsi volilci brez ozira na kraj, kjer stanujejo, razdeljeni v 12 kategorij. Vsak volilec sme voliti le v eni, svoji kategoriji. Vsaka kategorija voli za sebe štiri člane in štiri namestnike, je torej samostojna volilna kurija, na katero volitve v drugih skupinah ne vplivajo nič. Glasovi se štejejo v vsaki kategoriji zase. Proporcionalnih volitev ni, zato so izvoljeni vedno vsi štirje kandidati in namestniki one liste, ki je dobila v določeni kategoriji največ glasov.

Današnji in jutrišnji dan bosta odločilna za izid volitev v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Vsa Slovenija voli skupno, razdeljena brez ozira na pokrajino v 12 kategorij. Število volilcev v nižjih kategorijah, v tretji in četrthi, je zelo veliko; zato bodo v teh kategorijah odločevali volilci po deželi, ki so razvili izredno živahnost. Ljubljana na izid volitev v teh kategorijah ne more odločilno vplivati, dasi so njeni glasovi seveda tudi važni.

Drugačnja je situacija v prvih dveh kategorijah obrtniške in zlasti trgovske sekcije. V teh dveh kategorijah je število volilcev majhno in pretežna relativna večina jih stanuje v Ljubljani. V prvi trgovski kategoriji je n. pr. 341 volilcev, od teh 159, torej skoro polovica v Ljubljani; v drugi trgovski kategoriji je izmed 1225 volilcev 274 ljubljana.

Kako volita trgovec in obrtnik?

Te dni prejema volilci Zbornice za trgovino, obrt in industrijo volilne legitimacije in glasovnice. Vsak prejme v skupni kuverti 5 tiskovin: 1.) navodilo za volitve, 2.) volilno legitimacijo, 3.) glasovnico, 4.) malo kuverto z napisom: »V to kuverto se sme vložiti samo glasovnica«, 5.) večjo kuverto s tiskano adresno: »Volilna komisija Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.«

Vse te tiskovine so v treh barvah: Trgovci dobijo modre, obrtniki rdeče, industrijski bele. Kategorija, v katero spada volilec, je označena na legitimaciji.

Volilci so dobili medtem tudi že pozive in kandidatne liste svojih stanovskih organizacij ter še posebej posebne zadaj gumirane listke z imeni kandidatov in njihovih namestnikov svoje kategorije, tako da jim imen ni treba pisati. Ti listki odgovarjajo v barvi volilni legitimaciji in glasovnici.

Kako glasujejo trgovci.

Volilci naj postopajo tako-le:

Trgovci, ki volijo v prvi kategoriji prilepijo na svojo glasovnico imena 4 kandidatov in 4 namestnikov svoje kategorije. Njihov listek kandidatov ima kot prvo ime Ernest Heng.

Trgovci volilci druge kategorije prilepijo listek, ki se začne z imenom Ludvik Brumen.

Trgovci tretje kategorije nalepijo na glasovnico listek s prvim imenom Ivan Gregorc.

Trgovci četrte kategorije nalepijo listek s prvim imenom Alojzij Mohorič.

Vse te in edino te kandidatne pripadajo stanovski listi združenih trgovskih gremijev. Čuvajte se imen takozvane konzumarske liste, ki je proglašena zato, da razbije stanovsko solidarnost slovenskega trgovstva ter našega trgovca vpreže v politični jarem klerikalne politike. Da ne bo nobene zamenjave, vrzite listke s konzumarskimi kandidati, ki so vam bili morda doposlani, takoj v koš, ako tega že itak niste storili.

Trgovci četrte kategorije, sejmarji, branjevc, pazite, da vam ne podvržejo listka, na katerem vam vsiljujejo ljubljanskega veletržca, industrijalca in borzianca Ivana Jelačina ml. za zastopnika Vaših interesov. Vaš prvi kandidat je ljubljanski mali trgovec in sejmar Alojzij Mohorič!

Obrtniki postopajo tako-le:

Obrtniki volilci na postopajo tako, kakor trgovci. Na svoje rdeče glasovnice naj prilepijo:

obrniki iz prve kategorije listek 4 kandidatov in 4 namestnikov, ki se prične z imenom Engelbert Franchetti, obrtniki iz druge kategorije listek s prvim imenom Žurman Ivan, obrtniki iz tretje kategorije listek s prvim imenom Ambrožič Josip, a oni iz četrte kategorije listek s prvim imenom Klubička Josip.

Pazite, da ne nalepite listek s kandidati katere druge kategorije, nego Vaše lastne!

Pazite, da vam konzumariji ne podvržejo svoje takozvane Ogrinove liste. Vaša lista je stanovska lista obrtniških organizacij ljubljanske in mariborske oblasti, ki jih vodijo Franchetti, Rebek, Bizjak, Bureš, Kavčič in Bernardi. (ne samo pridejati, ker to je neveljavno!) vložite glasovnico v malo kuverto ter jo zalepite.

To kuverto in pa volilno legitimacijo, ki ste jo prejeli, vložite v večjo kuverto. Ako ne volite v lastnem imenu, temveč za kako podjetje (družbo, zadrugo), potem pridenite tudi še pooblastilo določenega podjetja. Pouk v tem oziru se nahaja takisto v današnjem »Jutru«.

Ako ne oddate vašega glasu po pošti, potem ga izročite zaupniku stanovskih gremijev, odnosno obrtniških list v vašem kraju. Volilni odbori gremijev in obrtniških list so povsod postavili zaupnike, na katere se obračate tudi po druge informacije. Zaupniki Vas bodo tudi po možnosti obiskali.

Pazite, da Vas ne prevarijo agitatorji konzumarske ali takozvane Jelačin-Ogrinove liste, ki slepijo volilce, da zbirajo glasove za »Združeno stanovsko listo«, kar je le lažna firma za konzumarijo. Po večini boste te agitatorje itak spoznali, ker so to po ogromni večini isti ljudje, ki pri skupščinskih volitvah agitirajo in slepijo ljudi za klerikalno stranko. Noben resen napreden človek, noben stanovsko zaveden trgovec ali obrtnik ne more agitirati za konzumarsko listo. Videli ste, da so se vsi sestanki gg. Jelačina in grina vršili pod pokroviteljstvom klerikalne stranke.

Redno opremljene glasovnice oddajte takoj. Volitev se 22. septembra zaključijo in ta dan morajo biti vse glasovnice že pri volilni komisiji.

Vsi zavedni trgovci in obrtniki na plan, vsi napredni ljudje jim na pomoč, da se zmagovalni odhite naskok klerikalnih konzumarjev na Zbornico!

Danes, jutri, nedelja so odločilni dnevi.

Gledališki repertoar v Ljubljani

OPERA.

Petek, 10. septembra: »Hoffmannove pripovedke«. Gostuje tenorist g. Rijavec. C. Sobota, 11. septembra: Ob 20. predstava na čast udeležencem pravnškega kongresa. Izven.

Nedelja, 12. septembra: »Grofica Marica«. Gostuje g. Vladimir Majhenič. Izv.

DRAMA.

Sobota, 11. septembra: Predstava na čast udeležencem pravnškega kongresa. Izv. (Ako ni drugače omenjeno, je začetek predstav v operi ob 19.30, v drami ob 20.)

Darujte za sokolski Tabor!

Maurice Boue:

Skrivnost „Črne žene“

Roman.

— Meni pa se zdi, da je baš zavoljo tega težak. Tembolji, ker tvojim neznanim posetnikom ni do tvoje življenja. Iz dejstva, da so tako žurno pobegnili, bi sklepal, da se najbolj boje, da jih kdo ne bi videl in spoznal.

— Kakšno vlogo pa igra potem »strah« za mrtvaško rjuho?

— Na to pa pač ne bo težko odgovoriti, menim. Našim strahovom je do tega, da so pri svojem poslu nemoteni, kaj ne? No, kmetije odganjajo ptice na polju s strašili, prav tako pa se je eden pajdašev mislil, da te bo odvrnil od zasledovanja najbolj s tem, da se postavi pred tvoja vrata, preoblečen v strah. Ali zdaj razumeš, kaj pomenijo tišči glasovi in čudno prasketanje, ki si ga slišal v teh zadnjih nočeh?

— Ali kako so prišli v hišo?

— To bova kmalu vedela, če ne prej, jutri gotovo. Sicer pa, ali se spomniš, da-li si ključ dvakrat obrnil, ko sva se vrnila z večerje?

— Da.

— Sem si mislil. No, in prej, ko sva odprala vrata, ali si opazil, da je zadostoval en sam obrat?

— Res je. Ti pa si tudi zapomniš najmanjše podrobnosti. Kot detektiv bi bil neprekosljiv.

— Kaj hočeš? Taki problemi me za-

nimajo, in trdno sem odločen, da ne ostavim prej Britanije, dokler ne razrešim tajne, ki obdaja tvojo hišo.

— Ti torej meniš, da so prišli skozi vrata?

— O tem sem prepričan. Mar je stvar tako težavna?

— Pa kaj naj vendar pomenijo ti nočni obiski in kopanje na vrtu?

— Vidiš, v tem je baš ona velika skrivnost, ki jo je treba šele razrešiti. A glej, saj sva že doma. Dajva no malo pomotriti tisto zanimivo jamo.

Morlon se skloni, pazljivo ogleda vso okolico, šteje odtise korakov in motri njih obliko.

— Najpametnejše, kar moreva za zdaj ukreniti, zaključiti po dolgem premišljanju, je, da greva spat. Zakaž v temi ne moreva priti daleč. Sicer pa ne verjamem, da bi se najini gostje nocoj še vrnili. Saj gre že proti jutru. Upam, da nama bo dan prinesel malo jasnosti v tej zamotani zadevi.

II.

Izvor tajinstvenih glasov.

Georges Morlon je vstal precej pozno. Noisy ga je že čakal v svojem ateljeu. Prijatelja sta si priščno stisnila roko.

— Zdi se mi, de slikar z nasmeškom, da te ponočna drama ni preveč razburila.

— Res je; tvoji strahovi mi niso mogli ugrabit spaja.

— Tem bolje. Poidiva k zajutruku.

— O, le počasi. Poprej morava še pogledati, kaj so počeli najini nočni

gostje. Hotel bi čimprej ugotoviti par stvari.

Noisy odvede prijatelja na dvorišče. Nebo je sijalo v temni modrini. Ponočna nevihta je preganala oblake in vsa narava je žarela v bleisku vzhajajočega solca.

Dež je bil jamo napolnil skoraj do roba. V nekem kotu dvorišča, ki je nekad služil za vrt, je ležala vsa zarjavela lopata. Morlon jo je pobral in začel razkopavati vlažno zemljo.

— Kaj pa počneš? ga vpraša Noisy začuden.

— Saj vidiš! Iščem novih sledov. Dež je zabrisal korake, zato upam tukaj najti nadomestila.

Noisy se ne more vzdržati smeja.

— Mar misliš, da je zakopan zaklad?

— Chi lo sa! odvrne Morlon. Priznati ti moram, da si niti v sanjah nisem mislil, ko sem se peljal k tebi, da bom moral opravljati težaška dela!

Dasi je bil Morlon močan, mu je vendar kmalu jel liti pot z obraza. Moral je večkrat prekiniti s kopanjem, da se je odpočil. Preteklo je pol tesnobne ure. Naenkrat se Morlonu utrga krik. Z orodjem je bil zadel na nekaj trdega.

— Kaj je? vpraša Noisy živahno.

— Pogledaj odgovori Morlon in pobere par preperelih kosti. Se nekaj udarcev z lopato in na dan se prikaže ogrode človeškega telesa.

— Zločin! krične Noisy.

— Da, zločin! Zato torej so tvoji nočni posetniki razkopavali tla, da se

K čisti obleki rahlite čisto obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K beli obleki kupite belo obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

K platneni obleki kupite platneno obutev

Moški 99' - Zenski 65' -

Otroški 49' -

Bata

Pravniški kongres v Ljubljani

Delo v sekcijah. — Neumevno postopanje vlade.

Ljubljana, 10. septembra.

Po dvehurnem opoldanskem odmoru se je včeraj ob treh popoldne nadaljevalo čitanje referatov. Referati so v osnutku znani, predebatirali se bodo še v sekcijah ter bodo in extenso objavljani v kongresni spomenici. Posamezni referati in konferenci so želi od zbranih juristov živahen aplavz. Vsak govornik je imel omejen čas, a kljub temu je bila bistvena vsebina vsakega predavanja in referata točno razčlenjena. Posebno izklesane in pravniško dobre referate so podali gg. Kumanudi, Blagojevič in Pajnič. Ker se bo dolo referati obravnavali še v sekcijah, je velik del udeležencev kongresa porabil včerajšnji popoldan za ogled mesta in pokrajinske razstave. Posebno zanimanje je vladalo za umetniško pa tudi za knjižniško in kinološko razstavo. Odlični gostje so se prav pohvalno izražali o izborni organizaciji in se divili visoki sposobnosti naših domačih gosposarskih krogov.

Upravičeno nerazpoloženje je vzbudilo med udeleženci kongresa dejstvo, da se kongres ne udeležijo niti ministri pravde, niti kak njegov zastopnik, dasi je bilo izrečno najavljeno, da bo minister pravde osebno otvoril pravniški kongres. Še le po otvoritvi je prišlo iz Beograda telefonično obvestilo, da je minister Simonović zadržan. Izostal je tudi finančni minister dr. Perić, ki je tudi bil najavljjen. Notranji minister g. Maksimović je prisostvoval kongresu kot zasebni udeleženec. Postopanje vlade odnosno resornega

ministra je tem bolj znatno, ker se splošno komentira kot znak, da vlada nima razumevanja za težnje juristov po unifikaciji naše uprave in zakonodaje. Pač pa je ministrski predsednik poslal ob otvoritvi kongresa brzopetno povelje, želeč kongresu mnogo uspeha.

Zvečer se je na čast kongresnikov vrtil mironov vojaške in železniške godbe. Mestna občina je na čast odličnih gostov priredila v kazinski dvorani posravnki večer, kateremu so prisostvovali najodličnejši pravniki iz cele države. Imenjanih je bilo več prisrčnih pozdravov, ki so napravili na vse udeležence najboljši vtis ter pokazali, kako visoko cenijo javnost delo in prizadevanje juristov za konsolidacijo naših upravnih in justičnih razmer.

Danes se nadaljuje ves dan podrobno delo v sekcijah, ki zbirajo v dvoranah justične palače. Mnogi udeleženci so se odpeljali na izlete proti Gorenjski. Zvečer se vrši v dvorani Uniona koncert Glasbene Matice.

Sport

Primorje v Mariboru

O nogometni tekmi med Rapidom in Primorjem, ki se je vršila na praznik 8. t. m. v Mariboru, ne prinašajo mariborski listi baš laskavih poročil. »Tabor« omenja, da je Primorje res predvedlo poštvovalno igranje, da pa je moralo v visokem razmerju podležti nasprotniku. Nastopilo je sicer z eno rezervno, kar pa njegovega poraza ne opravičuje. Rapid je bil v izredni formi in je upravičeno zmagal.

»Marburger Zeitung« prinaša pod naslovom: »Zmagovalec prvaka Slovenije poražen s 7 : 2 (2 : 0)« sledeče: »Pri včerajšnji prijateljski tekmi med obema imenovanimi nasprotnikoma, ki se je vršila na igrišču Maribora, so bili gostje prav občutno in visoko poraženi. Rapid je v svoji igri pokazal izredno lep napredek. Glavno orožje je gostov je bila njihova surova igra, ki je zavzela dimenzije, kakršnih na sportnem prostoru pač ni želeli. Igra je bila sprva otvorena, v drugem polčasu pa je domačim uspelo priboriti si vodstvo ter v zadnjih 15 minutah zabiti še tri gole. Obe moštvi je spremljala neverjetna smola pri streljanju in oba vratarja sta bila najbolj zaposlena na polju ter sta z uspešnimi intervencijami večkrat rešila sigurne gole za svoje barve. Primorje je imelo svoje najboljše moči v napadu, v levem branilcu ter vratarju, zelo šibka pa je bila krila vrsta. Rapid je imel najboljše moči v vratarju in v obrambi, kakor v krilih. V napadu je bila dobra desna stran. Največje krivdo, da je tekma tako posurovela, nosi v prvi vrsti sodnik Radolič, ki je bil premalo energičen. Tudi drugače je bil nesiguren.«

Hazena Ilirija - Atena

4 : 3 (3 : 0).

Včerajšnja prijateljska tekma Atena - Ilirija, ki se je vršila še v okvirju jubilejne proslave Atene, je končala s težko izvoženo zmago Ilirije. Obe družini, ki sta podala zelo živahno in napeto, a žal nekoliko preostro tekmo, sta si bili popolnoma enakovredni, in bi morda neodločen izid bolj odgovarjal poteku igre. Prvi polčas je prevladovala Ilirija, v drugem je dominirala Atena. Ilirija je v prvem polčasu že vodila s 3 : 0 in šele tedaj se je družina Atene zasnala ter prešla v energično protiakcijo. Atenci se je posrečilo zabiti tri gole in došče časten rezultat. — V zmagoslavni družini Ilirije so bile najboljše napadalke Bernikova, omeniti pa je treba tudi sijajno pokrivanje Tratnikove, kakor dobro, a deloma preostro obrambo Vidrove. Atena je imela najboljše moči v Zupančičevi in vratarji Cimpermanovi. Sodil je dobro gosp. Baltezar.

— Zanimive nogometne tekme v Ljubljani. V nedeljo popoldne se odigra na igrišču Ilirije dve zanimivi tekmi. Najprej nastopi reprezentanca LNP, sestavljena iz najmočnejših igralcev Jadrana, Hermesa in Slovana, proti Primorju, nato pa nastopi Ilirija proti Mariboru v finalni borbi za pokal LNP. Opozarjamo občinstvo, da bosta obe tekmi nudili zanimiv sport. V drugi tekmi nastopi Ilirija v kompletni postavi s Plešem in Martinakom, Maribor pa ojačen s svojim trenerjem Wenigom, bivšim slovitim igralcem graškega Sturmja.

— Iz sekcije Z. N. S. (Službeno.) Za tekme 12. t. m. na igrišču Ilirije se dele-

girajo: L. N. P. II : Primorje g. Kemperle, stranska sodnika gg. Hiti in Turk; Ilirija — Maribor g. Smolč, stranska sodnika gg. Setina in Cimperman. Podaševski sodniki izpiti (teoretski) se vrše v četrtek 16. t. m. ob 21. uri v zadnji sobi kavarne »Evropa«; obvezni so za vse gg. kandidate. — Tajnik.

— Medklubski odbor za izvedbo juniorskih tekem SK Ilirije ima svojo zaključno sejo danes, v petek ob 20.30 v kavarni »Evropa«. Na sejo se izrečno vabi delegata SK Jadrana in SK Panonije. — Predsednik.

— SK Ilirije, nogometna sekcija. Trening za I. moštvo in rezervno se vrši radi izpadlih treningov v tekočem tednu tudi danes, v petek ob 17.30. Polnoštevilo! — Načelnik.

— Iz LNP (službeno). Postava moštva, katero nastopi v nedeljo proti ASK Primorju: Habicht (H) — Marchiotti (S), Sernee (H) — Marchiotti (S), Kern (J), Marinko Klančnik (H), Kos (H), Rape (J), Clorovic (S), Januš (J). — Rezerve: Vrtačnik (S), Vidmar (J). Imenovani se naprošajo, da so točno ob 14.30 na igrišču SK Ilirije. Obutev je prinesiti s seboj, SK Slovan pa se naproša, da posodi za to tekmo kompletno dreso. — Podaševski kapetan.

— Nogomet Dunaj — Praga. Včeraj smo na kratko poročali, da se je v sredo, na praznik, na Dunaju vršila medmestna tekma Dunaj — Praga, v kateri so Dunajčani odnesli srečno zmago s pičlo diferenco enega gola 3 : 2. Kljub temu, da Pražani niso imeli svojega »bombnega« moštva, dočim je Dunaj postavil v boj svoje najboljše moči, so bili Pražani Dunajčanom popolnoma enakovredni in bi lahko istotako zaslužili zmago. Tekma se je vršila v najhujšem dežju in v navzočnosti 14.000 gledalcev. Najboljši mož Dunajčanov je bil Urdil, ki je zabil s tri gole. — Tekmo je sodil madžarski sodnik Gerö.

— Glavna skupščina lahkotletskega Saveza. 4. in 5. t. m. se je vršila v Zemunu letošnja glavna skupščina Jugoslovenskega lahkotletskega Saveza, ki je potekla mestoma zelo burno. Skupščini je predsedoval predsednik Saveza Ugrinič. Živahna debata se je vnela pri tajiškem in tehničnem poročilu, ki sta ostro napadali vojvodinski podsavez. Zastopniki vojvodinskega podsaveza so ugovarjali, da dosežanja uprava ni storila ničesar, kar bi lahko dvignilo nivo jugoslovenske atletike. Neposredno po vojni so bili naši lahkotletiki pred Italijo, Češkoslovaško in Poljsko, danes so vse te države pred nami. Savezna uprava je jahala na pravilih, administraciji in statistiki, pri tem pa ovrnila stvarni napredek. Po dolgotrajnih pogajanjih so bila nasprotja naposled toliko omiljena, da se je mogla skupščina končati mirno. Stari upravni odbor je bil soglasno zopet izvoljen. Iz programa državnega prvenstva je bila izločena pešhoja. Prihodnja tekmovanja za državno prvenstvo se bodo vršila v Ljubljani.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: 10. septembra 1926; katoličani: Nikola; pravoslavni: 28. avgusta: Mojsije; muslimani: 2. Refiulevela 1345; židje: 2. tišri 5687.

Jutri: 11. septembra 1926; katoličani: Proto in Hijacint; pravoslavni: 29. avgusta: Usek. Jov. Krst.; muslimani: 3. Refiulevela 1345; židje: 3. tišri 5687.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: »Florentinski goslači, Ljubljanski dvor: »Pariz opolnoči«. Kine Ideal: »Ljubzen ni šala«.

Razstava Magoljev v Jakopičevem paviljonu.

Pokrajinska razstava »Ljubljana v jeseni«.

Gledališče: opera »Hoffmannove pripovedke«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marilna trg; Kural, Gosposvetska c. 2.

Jutri: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva c. 2.

Solnce zaide danes ob 18.22, vzide jutri ob 5.32 ter zaide ob 18.20.

Mesec zaide danes ob 20.06, vzide jutri ob 9.24 ter zaide ob 20.30.

v jamo in je odnesel orodje v kot, kjer je bilo poprej.

Noisy je občudoval odločnost in voljo svojega prijatelja. Njemu samemu ni bilo dosti do avantur. Na zunaj se je sicer kazal skeptika, a v srcu je bil izredno čustven in podvršen vplivu tajinstvenosti. Njega je bilo v resnici strah pred duhovi, čeprav si niti sam sebi ni upal priznati. Zdal je bil miren; vedel je, da gre za zločin, tajinstven zločin sicer; sleherni nadnaravnost je bila torej izključena. Nič več ne bo strahilo v njegov hiši in poslej bo zopet lahko mirno spal.

— Ubogi Cezar! zamrmra naenkrat kakor v sanjah.

— Bog i bogme! zasika Morlon, Maševala ga bova, to ti prisegam!

Prispela sta v hišo. S hodnika je vodilo v nadstropje široko hrastovo stopnišče z debelimi in težkimi stopnicami. Morlon se je zagledal v stopnišče. Dolgo ga je motril in otipaval z vseh strani. Slednjč je le nekaj našel. Prostor na spodnji, notranji strani stopnic je bil z deskami, pribitimi na stopnišče in k tlom, pregrajen od hodnika. Ta pregraja se mu je zdela sumljiva.

Kaj se je neki nahajalo za njo?

— Izborni! Iztrgala bova eno desko in se skrla pod stopniščem. Boljšega opazovališča si ne morem misliti.

— Samo temno bo notri, pripomni Noisy.

— Bova pa prižgala svetiljko. Seve, v stopnicah bo treba izrezati luknje.

— Luknje?

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 10. septembra 1926

— Iz politične službe. Vpokojeni sta pošta uradnica pri pošti Ljubljana I Vera Fischer in pošta uradnica pri pošti Trebnje Olga Vozel.

— V naše državljanstvo je sprejel strojevodja kemične tovarne v Hrastniku Dimitrij Safonov.

— Hišne posestnike, ki še niso vložili napovedi nalepninskega donosa za leto 1927/1928, opozarja davčna administracija v Ljubljani naj to nemudoma stori, ker so bile napovedi že do 31. avgusta t. l. Tiskovine se dode v Zadrutski tiskarni na Dunajski cesti. Proti zamudnikom se bo moralo postopati v smislu zadnjega odstavka člena 203 finančnega zakona za l. 1926/1927, Uradni list št. 39/1926 (denarna kazen in povrnitev uradnih stroškov). — Ljubljana, dne 6. septembra 1926.

— Slavnost v Bohinju. V nedeljo dne 12. t. m. se vrši blagoslovljenje novo zgrajenega mosta pri Sv. Janezu ob Boninjskem jezeru. Prometno in olepševalno društvo priredi ob tej priliki veselico s srečelovom in plesom. Zvečer je razsvetljava na jezeru. Vsi, ki si žele neprisiljene zabave in razvedrila ob divnem Bohinjskem jezeru dobrodošli.

— Znamenito delo v Slovanstvu. Založništvo »Vesna« v Pragi izda v kratkem veliko enciklopedično delo o Slovanstvu. Delo bo obsegalo dva debela zvezka. Uredništvo je prevzel znani slavist dr. Miloš Weingart, sedaj rektor Masarykovega vseučilišča v Bratislavi. Dr. Weingart si je pridobil odlične sotrudnike med vsemi slovenskimi narodi. Enciklopedija poudarja čim najtočnejšo karakteristiko vseh slovenskih narodov v zgodovinskem, političnem, kulturnem in gospodarskem oziru. To bo prvo veliko delo o Slovanstvu po vojni.

— Kongres slovenskih planinskih društev bo letos od 25. do 27. t. m. v Pragi. Udeležbo se ga odposlanci češkoslovaških, poljskih, jugoslovenskih in bolgarskih planinskih društev. Na kongresu bodo razpravljali o obsejnim turističkim prometom med Češkoslovaško in Poljsko in o napravi prirodnega parka v Tatrah. Za predsednika Zveze slovenskih planinskih društev bo to pod izvoljen Poljak.

— Natečaj za najsibšo knjigo je razpisan v sovjetski Rusiji. Razpisuje ga moskovski list »Na literaturnom postu«. Najsibša knjiga dobi nagrado 5000 rubljev in posebno kolajno z napisom: »Nagrada, dodeljena za najsibšo knjigo v SSSR (Sajus socialističeskijh savjetskijh republik)«.

— Kavčice za vagon. Sedanji način polaganja kavčic za vagon je mnogim gospodarskim podjetjem v škodo. Zato se je obrnilo več gospodarskih korporacij na generalno direkcijo državnih železnic s prošnjo, naj jim dovolji v bodoče polagati pri direktnih mestih gotovine garancijsko pismo kakor banke. Generalna direkcija je v načelu pristala na ta predlog.

— Parobrod »Nikola Pašić«. »Dubrovačka plovidba« je kupila velik parobrod 8000 ton. Čim prispje parobrod v Dubrovnik, ga bodo krstili na ime »Nikola Pašić«.

— Imenik železniških postaj. Železniški strokovnjaki izdelujejo pregleden imenik vseh železniških postaj v kraljevini. Imenik bo obsegal podroben opis vsake postaje: njeno razsežnost, dolžina tirnice, skladišča, rampe, instalacije za desinfekcije itd. Publikacija se bo prodajala tudi po knjigarnah.

— Odkritje spominske plošče. Ivu Sterletu, ki se je ponesrečil o Binkoštih pod Kalsko goro, se bo izvršilo v nedeljo 12. septembra opoldne na Kokrškem sedlu. Večina njegovih znancev in volnih tovarišev odide s kamniškim vlakom v soboto popoldne ob 2. z glavnega kolodvora. Nekateri gredo na Kokrško sedlo, lahko pa se tudi prenočuje v Kamniški Bistrici, kjer bo v nedeljo zgodaj zjutraj sv. maša in potem odhod na Kokrško sedlo. Blagoslovitev plošče se bo izvršila krog 12. ure, tako da bo mogoče prispeti tudi z vozom od turističnega vlaka iz Kranja.

— 37. velika skupščina Družbe sv. Cirila in Metoda se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. v Rogški Slatini. Vse rodoljube in prijatelje naše obrambne družbe že sedaj opozarjamo na ta dan, da se ne nameniijo kam drugam. Družbino vodstvo je zaprosilo za vozno olajšavo. P. t. delegate podružnice prosimo, da naznanijo svojo udeležbo po dopisnici družbini pisarni.

— Iz Ptuja nam pišejo: Na glasbeni šoli »Glasbene Matice« v Ptuju se ustanovi s tem šolskim letom mladinski pevski zbor. K temu zboru se priključijo lahko samo oni dečki in deklice, ki razpolagajo z dobrim glasom in dobrim poslušanjem. Predpisana starost 10 let. Mlajši člani se ne sprejmejo v zbor. Zbor bo večal samo pesmi za koncert in to: dvoglasne, triglasne in četverglasne pesmi; dalje pesmi s spremljevanjem klavirja ali orkestra. Oni, ki se žele vpisati v ta zbor, naj se priključijo v prostorih »Glasbene Matice« da se jim preiskusi glas. — Ravnateljstvo.

— Z Breznice nam poročajo: Ferijalna kolonija Pomi. Rd. Križa je na svojem letnem bivaliču na Breznici priredila akademijo, katere kosmati dohodek je znašal 536.75 Din. Ves čisti donos je namenjen za nakup učil in samoučil tukajšnjim revnim šolarjem. Za ta veličodni dar se najpopolneje znanjalje — upravitelj šole.

— Iz Trčiča. Vpisovanje na dečki in dekliški meščanski šoli v Trčiču, se vrši v soboto, 11. tm. od 8.—13. za vse razrede. Redni pouk s šolsko mašo se prične v ponedeljek, 13. tm. l. Ravnateljstvo opozarja stariše šolobiskujočih otrok, da je še nekaj stanovanj s hrano ali brez nje na razpolago, kakor tudi to, da morejo otroci iz okolice in revni iz Trčiča dobiti hrano v šolski kuhinji za malo plačilo ali celo brezplačno.

— Podpornemu društvu slepih Wlofova 12, Ljubljana so darovali: Posojilnica za Bled in okolico 270 Din, Javno skladišče in

prevozna družba v Celju 30 Din, Kolman Robert 500 Din, Souvan F. Ks. 20 Din, Cuden Fran 30 Din, Birola A. v Zagorju ob S. 100 Din, Korman Fran v Mariboru 20 Din, Gaspari & Faninger Maribor 20 Din, Kravos Ivan v Mariboru 50 Din, Martin Strauss v Mariboru 20 Din, »Arbor« v Ljubljani 20 Din, Dr. G. Piccoli v Ljubljani 100 Din, Ludvik Franz in sin v Mariboru 20 Din, Roglič Drago v Mariboru 50 Din, Božič A. v Kranju 20 Din, Prelog Karl v Ljubljani 20 Din, »Orient« v Ljubljani 100 Din. Vsem p. n. darovalcem iskrena hvala — odbor.

— Novinarja in gg. kritike opozarjamo, da je gledališka uprava v sporazumu z nami za jutrišnji predstavi na čast udeležencev pravniškega kongresa rezervirala za goste tudi novinarske lože in sedeže za kritike v obeh gledališčih. Odbor.

— Novice iz Laškega. Na praznik dne 8. t. m. je bil izvršen v stanovanju posestnika in rudarja Franceta Vengusta v Strmici vlom. Neznani storilec so izbrali odsotnost domačih, ki so bili na božjem potu ter so odnesli razno obleko in druge predmete. O storilcih ni nobenega sledu. — Naslednjega dne krog 2. ure zjutraj pa je izbruhnil v gospodarskem poslopiju požar, ki je upepelil celo poslopje in uničil vse letošnje pridelke. Na pomoč so prihiteli požarne brambe iz okolice, vendar pa je bila vsaka pomoč zaman. Posrečilo se je obvarovati le še stanovanjsko poslopje. Škoda je precej velika in je deloma krita z zavarovalnico.

— Za letošnji jesen obnovi naša domača tovarna čevljev Peter Kozina & Ko., Trčič, v svojih lastnih prodajalnah zopet prodaja čevljev po amerikaškem sistemu, da postrže svoje konkumente za čevlje dvakrat na leto po izredno znižanih cenah. Prodaja se prične 28. t. m. in traja do včeraj 15. septembra. Opozarjajo se na to ugodno priliko starši šolske mladine.

Družabno-zabavni večer na TABORU

se vrši vstopnine prosto odsle vsako soboto v novih spodnjih prostorih ob telovadnici. Dostop imajo vsi Sokolci in vpeljeni gostje. Spored kot preteklo soboto.

Iz Ljubljane

—lj Umetniška razstava. Naši vpodabljači umetniki, ki so razstavili v paviljonu »K« svoje najlepše umetnine, po pravici pričakujejo od javnosti moralne in gnotne podpore. Z moralnim uspehom razstave so lahko zadovoljni, saj je poset več časa prav dober. Gnotni uspeh je pa odvisen od prodaje umetnin. Umetniška razstava nudi ljubiteljem lepih originalnih slik najugodnejšo priliko, da kupijo umetnine, ki imajo trajno vrednost. Z nakupom slik se javnost oddolži domačinu umetniku, ki to v polni meri zasluži. Pokrajinska in z njo tudi umetniška razstava se bliža koncu in zato bi bilo želeli, da zlasti premožnejši sloji pokupijo čim več slik. Pokažimo, da se zavedamo pomena domače umetnosti in da naši umetniki v svojem vzvišenem delu niso osamljeni!

—lj Češka dopolnilna šola v Ljubljani. Konzulat CSR v Ljubljani naznanja, da se bo letošnji vpis v dopolnilno šolo za pouk češkega jezika in domovinoznanstva vršil dne 11. t. m. od 15.—17. v poslopiju Mladike, pritličje. Starši, ki nameravajo dati svoje otroke v to šolo, naj jih takrat prigrase gosp. učitelju Old. Votavi. Rojstni podatki otrok ter osebni podatki staršev se morajo navesti. Lahko se vpišejo tudi starejši otroci, ki bi se noteli udeležiti pouka in bo za nje določen poseben oddelek. Pouk je brezplačen, plačuje se le majhen prispevek za razsvetljavo in kurjavo.

—lj Udeležence pravniškega kongresa opozarjamo, da se začne nocojšnji koncert Glasbene Matice, ki je prirejen na čast udeležencem pravniškega kongresa točno ob pol 9. zvečer. Prosi se točne udeležbe.

—lj Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 1. do 7. septembra je bilo v Ljubljani rojenih 39 otrok in sicer 16 moškega in 23 ženskega spola. V istem času je umrlo 24 oseb in sicer 14 moških in 10 žensk, med temi 14 tujcev. Nalezljivih bolezni ni bilo v tem tednu zaznamovati niti eden slučaj.

—lj Nedeljski izlet Sokola I v Ljubljani. V nedeljo, dne 12. septembra priredi prosvetni odbor Sokola I svoj drugi nedeljski izlet, in sicer v Črni graben. Odhod iz Ljubljane s kamniškim vlakom ob 5.10 do Domžal, od tam pa peš do Krašnje, kjer si izletniki ogledajo rojstni dom pisatelja Masla in Andrejkovega Jožeta ter razne znamenitosti Črne grabe. Pri povratku ogled Kersnikovega doma. Odhod iz Domžal v Ljubljano s prvim vlakom ali z drugim, kakor izletniki določijo sami. Vse ostalo velja, kakor za prvi izlet. — P. O. Sokola I v Ljubljani.

—lj Vidovčev klub v Ljubljani sporoča svojim članom, da se vrši klubov občni zbor v soboto 18. t. m. ob 8. zvečer v zadnji sobi Narodne kavarne. Sestanek 11. tm. odpade. Klubov odbor ima svojo sejo v petek 17. tm. ob 8. zvečer v pisarni tov. tajnika. — Klub sporoča vsem zainteresiranim dopisne šole, da je rok vpisovanja podaljšan samo še do 15. tm., na kar se vpisovanje zaključilo. Vse informacije daje tajnik kluba g. Vladimir Kravos, Ljubljana, Narodni dom. Za pismene odgovore je priložiti znamke.

—lj Policijski droblj. Na Vodnikovem trgu je spreten žepar izmaknil posestnici Katri Janežičevi iz Grosuplja denarnico s 130 Din gotovine. — Tudi na velesjemu je poskušal neki umovčik svojo srečo in je izmaknil Kitajcu lep prstan Tatu pa so pri poslu zalotili in je bil izročen policiji.

— Na policijo je prispelo včeraj več ovadb radi razgrajanja, kaljenja nočnega miru, pretepot in raznih drugih ekscesov. Radi tajne prostitucije in vlačuganja je bila aretirana Franciška R. Francka pojde začasno v Begunje...

—lj Promenadni koncert na pokrajinski razstavi. V soboto od 17.30—18.30 in v nedeljo od 11.—12. bo na velesjemu promenadni koncert. Svira godba dravske divizijske oblasti pod vodstvom višjega kapelnika g. dr. Čerina.

—lj Požar v Štepanji vasi. Sinoči okoli 22. je izbruhnil v Štepanji vasi velik požar, ki bi imel lahko katastrofalne posledice, a so ga vaščani z neumornim delom še pravočasno zajezili. Gorela je šupa posestnika Kladnika, napolnjena s senom in drvmi. Požar se je bliskoma širil in kmalu je bila cela šupa v plamenu. Pri reševalni akciji so pridno in postrvovalno sodelovali tudi štirje častniki, ki so prihiteli iz bližnjega intendantskega skladišča na lice mesta. Gašenje je bilo zelo oteženo, ker je bila brizgalna preslaba, da bi mogla črpati vodo iz Grubarjevega kanala ter so jo morali donajati v skafih iz bližnjih vodnjakov. Ogenj je bil udušen okoli 24.

Iz Celja

—c Ob Savinji je zadnji čas zopet oživel. Lepo vreme zvabi vsak dan številne meščane v hladne valove. Temperatura Savinje znaša sedaj povprečno 17° R. — Plavajoči mostiček na Savinji pri moškem kopališču je deloma že preperel. Na spodnjem koncu manjka tudi nekaj desk. Na tem mestu se je zadnje dni pripetilo par nezgod, da so kopalki padli skozi odprtino in se poškodovali. Bilo bi potrebno, da bi mestna občina popravila mostiček.

—c Mestno gledališče. Kakor čujemo, namerava Dramatično društvo v prihodnji sezoni uvesti stalna gostovanja ljubljanskega gledališča in sicer po dvakrat na mesec. Razpravlja se tudi o nabru, ali bi ne kazalo s podporo mestne in okoliške občine angažirati za Celje poklicnega režiserja. Vsekakor bo treba zadevo kmalu urediti, ker se bliža nova sezona.

Iz Maribora

—m Mariborska mestna studijska knjižnica bo od ponedeljka naprej zopet odprta vsak delavnik od 15. do 18. ure. Vstop je prost. Za izposojevanje knjig na dom je treba plačati posebno pristojbino.

—m K volitvam v Trgovsko zbornico. Trgovski gremij v Mariboru razglša: Te dni prejmejo vsi člani gremija od volilne komisije volilne listine. Ker ima vsaka nepravilna volilnivec kakor tudi nepravilno kuvertiranje glasovnic za posledico neveljavnost oddanega glasu, prejme vsakdo tozadevna točna pojasnila in navodila v pisarni Trgovskega gremija.

—m Tatvine perila. V apreturi tvrdke LEBI v Melju so že dalje časa opazili nerednosti v oddelku za perilo. Vsak dan je zginjalo razno blago in dogotovljeno perilo, a tatu niso mogli izslediti. Se le po daljšem opazovanju so končno prišli tatovom na sled. Včeraj je policija aretirala 7 oseb, ki so bile večinoma zaposlene v tovarni. Delavci so pri prenašanju blaga metali večje kose in cele zavojke čez ograjo, kjer so jih že čakali pomagači, ki so na to odnašali blago ter ga razpečevali. Škoda še ni točno ugotovljena, je pa precej visoka, ker so se te tatvine vršile že več mesecev.

—m Kravo je ukradel mesariju Kokaču iz klavniškega hleva doslej še neznan umovčik. Krava je bila namenjena za zakol. Brčkone je tat kravo zaklal, meso razprodal. Kožo je izsledil lastnik že naslednjega dne v tovarni za usnje, kamor jo je tat prodal. Taki tatovi navadno kože ukradenih živinček zakopijejo, da se ne izdajo. Zato je policija mnenja, da ima opravka z novincem, ki mu bo kmalu za petami.

Jutri v soboto:

Lya Mara

Harry Liedtke

Na lepem plavem Dunavu

Danes v petek:

Conrad Veidt

Elisabeth Bergner

„Florentinski goslač“

in

Harold Lloyd

Strah pred srečo

Dnevne predstave danes ob

4., 7. in 10.

Pri vseh predstavah kompletni orkester.

ELITNI KINO MATICA.

Telefon 124.

DANES izborna tragikomedija

„Ljubav nije šala“

po glasovitem romanu Alfreda de Musseta.

V glavni vlogi Lysiane Bernhardt vnučinja slavne tragedkinje Sare Bernhardt.

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

Kino Ideal.

„Ljubljana v jeseni“

Tudi včeraj je bil poset dober. — Pokrajinsko razstavo vsi hvalijo. — Vlada zapostavlja Ljubljansk velesjem.

Pokrajinska razstava se bliža koncu in vse kaže, da bo zaključila s popolnim moralnim uspehom. O gnotnem uspehu se še ne da govoriti, ker sejska uprava še ne more zbrati točnih podatkov. Rezijski stroški za razstavo so bili seveda veliki, dohodki pa znatno manjši od velesjemov, tako da utegne biti finančni efekt pokrajinske razstave nekoliko manjši kot bi bilo pričakovati. Velesjemski upravi ni šlo toliko za morebitni dobiček, kolikor za moralni uspeh prireditve, ki ga je v polni meri dosegla. Pokazala je domačinom in zunanjim gostom vzorno sliko naše gospodarske delavnosti in s tem mnogo pripomogla, da Slovenija v zunanjem svetu vedno bolj pridobiva na dobrem glasu.

Včeraj je bil poset razstave za delavnik povsem zadovoljiv. Število posetnikov je znašalo nad 8000. Bili so večinoma iz ožje Slovenije, pa tudi iz drugih pokrajin, osobito iz Srbije in Hrvatske. Tudi udeleženci pravniškega kongresa se zelo zanimajo za naše gospodarstvo. Včeraj so si mnogo ogledali pokrajinsko razstavo, o kateri so se izražali zelo pohvalno. Z Reke so prispeli včeraj tri skupine posetnikov, ki jim je naša razstava mnogo bolj ugajala kakor nedavna razstava na Reki. Včeraj si je ogledalo razstavljene izdelke in druge zanimivosti tudi nad 1000 šolskih otrok. Sklepele so se številne kupčije in sploh je bilo ves dan na sejmiski živahno. Zvečer je bil zopet običajni naval na »Prater«, ki sploh nikoli ne pogreša občinstva.

Omeniti moramo tudi, da se vlada premalo zanima za naše gospodarske prireditve. Dočim dobivajo velesjemni in gospodarske razstave po drugih pokrajinah od vlade znatno podporo, je prepuščena Ljubljana v tem pogledu sama sebi. Podpore, ki jih je dajala vlada doslej ljubljanskemu velesjemu, so bile take neznatne, da skoraj ni vredno govoriti o njih. Enaka ali pa še slabša usoda s. obeta tudi pokrajinski razstavi, dasi zasluži baš ta prireditelj, da bi jo vlada primerno ocenila in gnotno podprla.

Zaključki iz mlecarske razstave

Naša I. kmetijska razstava in z njo mlecarska se približuje koncu. Umestno se mi zdi podati o mlecarski za široko javnost nekoliko strokovnih zaključkov, zanimivih ne le za producenta, marveč tudi za trgovca in konsumenta. Razstavilo je 21 sirarn naš doma izdelani sir ementalnega (švicarskega) tipa. Srebrna kolajna je bila priznana edino enemu siru, ki je bil izdelan dne 29. junija 1925 in ki je to odlikovanje tudi zaslužil. Siro letošnjega izdelka so se morali zadovoljiti s 3 bronastimi kolajnami in 7 priznanji. Vprašanje je, kdo mora skrbeti za starostno zorenje sira in zakaj ne bi smel naš konsument po zmernejših cenah dobiti v trgovinah starostno zrele, zato kakovostno za inozemskim blagom prav malo ali nič zaostajajoče domače sirske izdelke.

Zorenje sira je v detinski dobi (pri ementalnem do 4 mesece) naloga sirarn, nadalje pa naloga veletrgovine in trgovine, na katere čimtelje vse mora vplivati kupjoč konsument. Zrel sir je ne le po okusu in aromi boljši, marveč predvsem tudi veliko lažje prebavljiv, zato bolj tečen in bolj ekonomičen pri izrabi in prehrani života. Zrelost sira je zato nekako eminentno gospodinjstvo vprašanje vsake žene — gospodinje in vsakega dekleta, ki za tem po klicom stremi. Na letošnji mlecarski razstavi je med 79 razstavljenimi hlebi ementalnega (bohinskega) sira samo 1 hleb zrelega sira. Škoda, da ni tolikšen, da bi se vsak konsument mogel z osebnim pokušnjo preprčati o veliki razliki med za konsum zrelim in za konsum nezrelim blagom. Pri pomnini, da so »za trgovino zreli« vsi razstavljeni siri, kar je ta zrelost z zaključkom 3 mesecev sirove starosti dosežena. Zrelost za konsum pa je pri sirih ementalnega tipa dosežena šele ob zaključku 8 mesecev sirove starosti in to odnočno 14 mesečno starost je imel edino oni, s srebrno kolajno odlikovani hleb sira.

Ni vsak sir sposoben, da bi dočkal tako visoko starost. Z druge strani pa prebavlja želodce telesno delujočela ali obilo se gibajočega človeka znatno bolje, kot pri ljudeh, ki se malo gibljejo. Zrel sir je običajno dražji, nezrel sir je pa nekoliko težje je prebavljiv, toda primerno cenejši. Je povsem v redu in odgovarja običajem svetovne trgovine, da oddajajo sirarne v promet le »za trgovino zreli« sir v 4. mesecu starosti; trgovina odnočno sirska veletrgovina mora skrbeti za nadaljnje zorenje sira, dokler ne postanejo posamezni hlebi »zreli za konsum«, pri čemer vedno izločujejo po zmernejših cenah sira, na katerih bi se pojavili znaki odnočno napake, ki bi izključevale možnost dosege konsumne zrelosti. Ni prezreti, da sir ni proizvod sirove mehanike, marveč proizvod umetnosti in da se promet s tem blagom mora vršiti po običajih za umetnine, — servirati

se mora v oni popolnosti in po onih cenah, ki različnim zahtevam konsuma najbolj prija. Proizvodnja našega domačega sira še ni velika, vendar toliko, da je možno veletrgovsko poslovanje, — na tem polju po grešala sortirajoč veletrgovine naš konsument in naš producent.

Toplota v paviljonu E, kjer je nastajena mlecarska razstava, se okrog poldneva redno dviga na 26° C. Pod učenkom iste so siri nekaterih sirarn (Rateče, Ribno, Hraše, Polje in Bitnje v Bohinju, Vrhnika itd.) takoj prve dni pričeli izločevati maščobo, ne da bi sicer izpremenili obliko. Pri takih sirih pravimo, da so »spesobni za skladiščenje« je upravičeno upanje, da bi dosegli konsumno zrelost. Siro, ki se pri tej toploti niso pričeli maščobno potiti, so se ali dvignili (napihali) ali pričeli lezti narazen, tako da smo nekateri morali prenesti v hladno klet pri Združenih mlekarinah d. d. v Ljubljani. Nekateri so tudi ostali mirni. Pri vseh pa je upanje, da bi se dosegla konsumna zrelost, zelo dvomljivo, odnočno deloma vnapre izključeno. Pročevanje tega različnega zadržanja sira v enakih okoliščinah je za trgovca in tudi konsumenta zelo važno in zanimivo. Zato vabim vse interese te tozadevne ugotovitvam. Celi hlebi se od zunaj brez škode za higijeno lahko otpivajo in dostop k poslicam s sirom na razstavnem prostoru je vsakomur dovoljen. — Kdor si še ni ogledal mlecarske razstave, naj tega zadnje dni ne zamudi. Tudi konsument naj pokušuje v majhnih porcijah sir iz vsake sirarne, ker je važno, da poznajo razliko v okusu in konsistenci testa. Anton Pevec.

Ocena psov

Včeraj popoldne je bila razstava psov zaključena. Podnik so razglasili rezultat ocene in razdelili priznanja. Najprej je bila ocenjena skupina lovskih psov. Izmed 31 gladkodlakarjev je dobila odlično psica Vera-Obersee iz pisarne Čemšenik, lastnik veletrgovce Urbanc. Med resavi so dobili odlično oceno Pozor-Krimski, lastnik rav. Malešek, Frika in Diana-Smedniški, lastnik baron Lazarini in Freya-Rabenhorst, lastnik trgovce Schuster. Med angl. pitčarji sta dobila odlično oceno Lady-Sulzbach, lastnik rač. sv. A. Potokar in Sava-Franken, lastnik ravatelj dr. J. Lokar. Med seterji je bila odlično ocenjena Frika iz Rieke, lastnik dr. Lukmann. Od 17 španjelov-springerjev je dobil odlično oceno Hetmans-Dauble, lastnik dr. Schöber in Hera Rotenta.

Med braki so bili najbolj ocenjeni resasti braki iz pisarne Podgora, lastnik dr. J. Lovrenčič. Od 10 razstavljenih je dobilo 5 odlično oceno. Izmed gladkodlakih istiskih brakov so dobili trije odlično oceno. Med brakijazbečarji je bilo od 42 razstavljenih 5 odlično ocenjenih, ostali pa so dobili večinoma prav dobro oceno. Najsibši so bili jamarji. Od 40 je dobil samo eden odlično oceno. V skupini sportnih psov je bilo več krasnih eksemplarjev, ki so vzbujali splošno pozornost, vendar pa je izpadla ocena nekoliko slabše. Odlično sta bila ocenjena izmed 29 razstavljenih Kiwit in Lida-Schweffelquelle z Dunaja, prav dobro in dobro oceno pa je dobilo mnogo naših domačih psov. Med dobermanji, ki jih je bilo na razstavi 23, je dobil odlično samo eden, mnogo pa je bilo diskvalificiranih.

Največje priznanje je žela pasma aire-dale-terierjev, ki jih je bilo 13. Odlično ocena sta dobila Soliman Turkenschanz iz Beljaka in Asta, ki jo je vzgojil rajni Lovro Tepina. Posebno lepi so bili domači kraski ovčarji. Odlično oceno je dobil Tirkio iz Grive, last B. Bežjaka iz Ljubljane. Razstava je po sodbi tujcev in strokovnjakov, ki so videli že mnogo sličnih razstav, izredno dobro uspeła. Jugoslovenski kinološki savez je lahko ponosen na sadove svojega dela. Razstava je pokazala, da Slovenci tudi glede vzgoje psov lepo napredujejo in da bomo lahko na tem polju kmalu uspešno tekmovali z drugimi narodi.

Prosveta

Nedeljska »Grofica Marica« s gostom. V nedeljo, dne 12. t. m. gostuje v »Grofici Marici« član osištekega Narodnega gledališča g. Vladimir Majhenič, in sicer v ulozi Kolomana Zsupana. Gost je odlični operetni pevec in igralce, ki je dovršil svoje študije na Dunaju ter potem nastopal v vseh operah, ki so bile v zadnjih letih na repertoarju naših gledališč. Z velikim uspehom je gosp. Majhenič gostoval tudi v zagrebškem Tiskancu, in sicer z osištekim ansamblom v operah »Grofica Marica« in »Orlov«. Zagrebška kritika se je nadvse laskavo izražala o njegovem lepem nastopu. Predprodaja vstopnic za nedeljsko predstavo v operni blagajni. Cene navadne operne.

Turnejna pesalka Janečkove po Jugoslaviji. Gdč. Mirjana D. Janečkova pripravljaturneje meloplastičnih plesov po Jugoslaviji. Kolikor smo informirani, se bo vršila produkcija pesalka v mariborskem gledališču dne 18. septembra, v Ljubljani pa dne 21. septembra.

Blaseo Ibanez — letošnji kandidat za Nobelovo nagrado. V skandinavskem tisku se zadnje čase vedno česje ponavlja ime španskega romanopisca Blasea Ibaneza. Literarni krogi sklepajo iz tega, da je Ibanez najresnejši letošnji kandidat za Nobelovo literarno nagrado. Pisatelj namerava v jesenskih mesecih odgovoriti na švedsko in ostali tamkaj delj časa, da navede stike z odnočnimi vplivnimi krogi.

To in ono

Demoralizirana mladina

Ob nekem ribniku med Hrušovom in Hermanicami na Moravskem so našli te dni trupla dveh mladeničev. Richarda Pastorka in Jaroslava Sviba. Pastorek je imel pred dvema mesecema ljubavno razmerje z neko gospodično iz Hrušova. V nedeljo je odšel s svojim prijateljem Svibo v Hrušovo, kjer se je sestal z ljubico. Skupaj so odšli najprej v Bohumlin v kino, potem pa v gostilno, kjer so dolgo popivali. Iz gostilne so krenili pozno v noč proti Hrušovu. Spotoma so se ustavili še v Vrbi na plesnem večeru in šele proti jutru so se vračali domov.

Šli so mimo osamljenega ribnika in ko je Pastorek opazil, da daleč na okrog nikogar ni, je začel siliti v svojo ljubico, ki ga je pa energično zavrnila. Tedaj je potegnil iz žepa revolver in ji zagrozil, da jo ustrelji, ako se mu ne uda. Sviba je držal deklico za glavo in prigrigoval prijatelju, naj jo z revolverjem prisili ustreči njegovi želji. Prestrašena mladenka je začela klicati na pomoč in ker se je nekdo blizil, sta mladeniča opustila svojo podlo nameru. Odšla sta kakih dvesto korakov vstran od ceste in sedla pod drevo. Pastorek je veselo prepeval in melanholično zatiral, da se neprestano prepira s svojim očmom in da se raje ustrelji, kakor da bi prenašal tako življenje. Prijatelj Sviba je izjavil, da se tudi on ustrelji, ako izvrši Pastorek samomor. Pastorek je začel kmalu nato zopet groziti svoji ljubici, ki mu je končno ušla. Po njenem odhodu sta odšla oba mladeniča k ribniku, kjer sta slekla sukunčice ter se res ustrelila. Orožništvo ni moglo dognati, kdo je streljal prvi. Najbrže je ustrelil Pastorek najprej svojega prijatelja, potem pa še sebe. Revolver so namreč našli v njegovi roki. Pastorek je bil še živ, ko so ga našli, predno je pa prišel zdravnik, je samomorilec umrl.

Zdravnik v preiskovalnem zaporu

Pred poltrem letom so priobčili francoski listi vest, da je bil v Parizu aretiran neki dr. Bougrat, ker je ba je umoril s strupeno injekcijo pismo- nošo Rumeba ter ga potem oropal. Zdaj je objavila pariška lga za zaščito človeških pravic proglas, v katerem prosi, naj se javnost zavzame za nesrečnega zdravnika, ki je bil po ne- doležnem aretiran in obdolžen zavrat- nega umora. Dr. Bougrat sedi že pol- drugo leto v preiskovalnem zaporu in je po mnenju lige žrtev justične zmote. Ako se javnost, osobito pa tisk ne za- vzame za tega nesrečnega, ni izključen justični umor. Pariške oblasti niso mogle doslej najti nobenega dokaza, da je dr. Bougrat res morilec.

Bougrat se je vrnil kot vojaški zdravnik po končani svetovni vojni z bojišča zelo nervozen, ker je bil ranjen v glavo. Z največjim naporom je znova zbral krožek pacientov, ki mu pa niso zaupali, ker je bilo o njem splošno znano, da je invalid. V bedi in denarni stiski si je hotel pomagati s tem, da je ponaredil ček nekega tovar- narja. Kmalu so mu prišli na sled in moral se je zagovarjati za svoje ne- premišljeno dejanje. Preiskovalnemu sodniku je odgovarjal tako zmedeno,

da je bila odrejena hišna preiskava. Detektivs so našli v Bougratovem sta- novanju zaklenjeno omaro, v kateri je bilo skrito truplo pismo- noše Rumeba. Oblasti so takoj obdolžile Bougrata, ki se je izgovarjal, da je bil pismo- noša po dolgem času njegov pravi pacijent. Po temeljitnem pregledu in injekciji je legal pismo- noša na divan, da si malo odpočije. Ta čas je poklical nekdo zdravnika k telefonu. Ko se je vrnil, je bil pismo- noša mrtev. Zdravnik je bil ves obupan. Zavedal se je, da ne bo imel nobenega pacienta več, ako se raznese po mestu vest o pismo- noševi smrti. Ne da bi pomislil, kakšne bodo posledice, je zaklenil truplo v omaro.

Preiskovalni sodnik seveda ni hotel verjeti Bougratovemu zagovoru. Iz zasliševanja sorodnikov in znancev od- zvedno umorjenega pismo- noše se ni dalo ugotoviti, da li je imel Rumeba usodnega dne pri sebi večjo vsoto de- narja. Pač pa je sodna obdukcija no- gnala, da je pismo- noša podlegel stru- peni injekciji, kar Bougrat sam prizna- va. Oblasti so dale izkopati tudi pet trupel prejšnjih Bougratovih pacijen- tov, ker so domnevale, da je bil Bou- grat morilec. Toda vse prizadevanje je bilo zaman. Sodna komisija ni našla nobenega dokaza, da je Bougrat mo- rilec.

Smrt Tytlara Derhama

Angleško aristokracijo razburja zadnje čase senzacionalna afera biv- šega častnika kraljevih gardnih dra- goncev Austina Smitha, vnuka dveh bogatih kanadskih veletrgovcev Fran- ka Smitha in Hugh Ryana, po katerih je Austin Smith podedoval 500 tisoč dolarjev. Mladi Smith je obdolžen, da je ustrelil iz ljubosumnosti znanega mednarodnega igralca hokeja v vnu- ka generala Tytlara Derhama. Austin Smith se je poročil 1. 1912 z Ruth Bernadetto Bonaparte, hčerko Charlesa Josepha Bonaparte, vnuka Napoleona III. in bivšega gene- rala Zedinjenih držav. Zakonca sta šla 1. 1918 vsak sebi, na kar je bila uradno proglašena ločitve zakona in Smith se je poročil z gđ. Wightovo, s katero je imel tri otroke. Mlada zakonca sta ži- vela srečno na svojem posestvu v Her- nu. Lani se je Smith seznanil z Derha- mom, ki je bil poročen z edino hčerko markiza Torre-Hermosa. Tudi on je že dve leti živel ločeno od žene. Derham in Smith sta postala kmalu dobra pri- jatelja.

Nasled je pa postal Smith ljubo- sumen, ker se mu je zdelo, da prijatelj preveč navdušeno dvori njegovi ženi. Nekega dne je prišel nepričakovano v Derhamovo vilo v Londonu in našel v salonu na pisalni mizi dve fotografiji, na katerih je bila podpisana njegova žena. Fotografiji je skrivaj spravil v žep. Drugi dan je pregledal sobe svoje žene in našel Derhamovo pismo, ki je še bolj razvnelo njegovo ljubosumnost. Koncem julija je kupil Smith v Whit- stable vilo in se z otroci preselil v njo. Na videz je bil zelo miren. S svojo so- progo je občeval kakor običajno. 12. avgusta je prejel njegov prijatelj Der- ham v Londonu brzojavko, na kateri je bila podpisana s krstnim imenom ga. Smithova, ki ga je vabila v Whitstable. Derham je takoj odpotoval in je bil ze- lo presenečen, ko ga je sprejel mesto soproge Smith. Nič hudega sluteč se je

odzval prijateljevemu vabilu in sedel z njim za mizo. Najprej sta pila in igrala karte, potem sta odšla na izprehod. Ga. Smithova je pripravila ta čas Der- hamu postelo. Po povratku s sprehoda je Smith srdito zakričal na ženo: Ne dovolim, da bi ta človek prenočil v mo- ji hiši, ker je vaš ljubček!

Dvajset minut pozneje so zaslišali prebivalci hiše strel. Miss Wightova je prihitela v salon in zagledala Derha- ma, ki je sedel na Smithu ter ga tolkel z nekim predmetom po glavi. Sestra mu je hotela to zabraniti. Hitro se je vrnila v svojo spalnico, da se preoble- če. Ko je stopila znova v salon, je vi- dela, kako se Derham drži z obema rokama za trebuh in gre počasi proti vratom. Stopila je za njim, da se infor- mira, kaj mu je, toda Derham se je na- enkrat opotekel in padel. Odpeljali so ga v bolnico, kjer je kmalu umrl. Smi- tha so aretirali. Iz ječe je poslal svoji ženi pismo, v katerem piše med dru- gim, da je moral njenega ljubčka umo- riti, ker oba nista imela prostora v nje- nem srcu. Ženi je zapustil glasom opo- roke 10 tisoč, otrokom pa 5 tisoč šter- lingov. Prepričan je namreč, da bo ob- sojen na večletno ičo in da ne pride živ iz nje. V soboto se je Smith za- govarjal radi umora pred vojaškim tri- bunalom v Canterbury.

Adama je zeblo

v paradizu, ker je imel le figovo pero. Danes pa nam tvrdka Drago Schwab omogoči prijetno preživeti jesen in zi- mo z izbornimi svojimi oblačili, oglejte razstavo na velesejmu.

Mednarodni policijski kongres v Berlinu 1926. Kakor znano, je mednarodna kriminalna policijska komisija pod vo- dstvom dunajskega policijskega predse- dnika Schoberja na svojem zbiranju aprila t. l. na Dunaju sklenila, da priredi v jeseni tega leta še en mednarodni poli- cijski kongres. Ta kongres se vrši v Ber- linu, kjer se koncem septembra otvoril ve- lika policijska razstava. Kongres je nade- ljevanje akcije, ki je bila uvedena po me- dnarodnem policijskem kongresu na Dunaju leta 1923. Pri tej zelo učinkoviti pri- reditvi so bila sklenjena organizatorna na- čela, po katerih naj se uredi energično po- bijanje opasnih mednarodnih hudečelov s sodelovanjem kriminalno policijskih obla- stev v interesu vseh kulturnih držav. «Med- narodna kriminalno-policijska komisija» je bila poverjena z nalogo, da izvrši te skle- pe. V preteklih treh letih je že mnogo praktičnega dela izvršila, kar je bilo pri- znano od strani več držav. Sedaj pa naj mednarodni policijski kongres sklepa o na- daljevanju uvedene akcije.

Cesarica Zita se preseli v Anglijo? Pariški listi poročajo, da se hoče bivša cesarica Zita s svojo rodno prenesti v Anglijo, ker špansko podnebje ne prija zdravju njenih otrok in se politične razme- re v Španiji vdeno bolj poostrejuje. Ghr- nila se bo s prošnjo, da se ji dovoli pre- selitev, že tokom septembra na veleposla- niško konferenco in se nadeja, da ji bo ta preselitev dovolila. Angleška vlada je ba- je že dala svoje privoljenje.

Podružitev avstrijske pošte. V av- strijski javnosti je vzbudila veliko razbu- renje vest, da namerava vlada s 1. no- vembrom znatno povišati poštne in brzo- javne pristobine, s 1. januarjem pa še te- lefonske. Listi ob tej priliki vnovič zahte- vajo, naj se pošta razdravi in da v za- kup, ali pa naj se upravlja vsaj po trgo- vskih načelih in neovirana po državnem bi- rokratizmu.

Nova železniška nesreča v Nemčiji. V torek zvečer je skočil s tira nemški ekspresni vlak Berlin—Stuttgart pri po- staji Osterbrücken. K sreči je bil uvoznik signal postaje zaprt, tako da je vlak že ze- lo zmanjšal svojo hitrost in se ni zgodila katastrofa, ki bi bila sicer neizogibna. Samo lahko ranjenih je bilo par oseb. Vzrok nesreče ni znan, sumijo pa, da gre zopet za atentat, ki bi bil tekoni zadnjih 14 dni že sedmi.

Tragičen konec svatbe. V neki vasi na Pruskem so obiahali poroko uglednega kmečkega sina Povabljenih je bilo nad sto gostov. Ko so svatje veselo rajali, se je vdrl pod in vsa družba je strmoglavila v kleti. Ker so svetili s petrolejkami, je na- stal požar, ki je upepelil vso hišo. Več oseb je nevarno ranjenih.

Strahovit vihar je divjal v soboto nad srednjo Japonsko. Porušil je nad sto hiš, pri čemer je bilo 83 ljudi ubitih. Več ribiških ladij se je potopilo. Neki vlak se je prevrnil sredi proge v polnem diru.

Papež se vozi v avtomobilu. Kakor znano so milanski katoličani nedavno sve- temu očetu darovali nov avtomobil. Pre- tekli petek se je papež prvokrat vozil z avtomobilom po Vatikanu in kakor zatru- jejo listi, ga je lastnoročno šofiral.

Gospodarstvo

Vzroki naše gospodarske krize

Povodom ankete o gospodarski krizi, ki jo je sklical trgovinski minister, je beo- gradska obrtniška zbornica odklonila so- de- lovanje, češ da ne veruje v uspeh ankete. Pač pa je poslala trgovinskemu ministru obširno spomenico, v kateri pojasnjuje svo- je načelno stališče napram gospodarski kri- zi in navaja sledeče vzroke:

1. Nagla inflacija dinarskih novčanic, ki je zmešala vse gospodarske odnose.
2. Naglo povečanje državnega proračuna.
3. Neracionalna uporaba vojnega plena.
4. Reparacije, ki bi morale biti glavni vir gospodarske obnove v vojni opustošenih krajev, so postale bogat vir dohodkov pri- vatnih in uradnih posredovalcev.
5. Nagla ustavitve inflacijske politike z vsemi nje- nimi posledicami.
6. Slabo izvedena agrarna reforma, osobito v krajih, kjer je šlo za razdelitev veleposesev.

Spomenica navaja končno ukrepe, s ka- terimi bi se dala gospodarska kriza ublažiti, in sicer: 1. znižanje državnega proračuna; 2. najetje zunanjih posojil v svrhu investicij v prometu in produkciji; 3. najetje zu- nanih hipotekarnih posojil v svrhu kredi- tiranja privatnih podjetnikov; 4. boljša organizacija kredita za gospodarske kroge; 5. štedenje v vseh državnih in samouprav- nih korporacijah in propaganda štedenja med ljudstvom; 6. čimprejšnje izenačenje gospodarske zakonodaje; 7. reorganizacija državne administracije in redukcija uradni- štva; 8. izenačenje davčne zakonodaje in zboljšanje davčnega sistema; 9. oddaja vseh velikih državnih objektov v koncesijo tu- jim podjetnikom in 10. volitve v oblasti samouprave; osobito pa zakon o občinah.

IV. Kongres gospodar. organizacij. Jutri ob 10. dopoldne se prične v Beogradu IV. kongres gospodarskih organizacij. Za- stopane bodo po delegatih vse gospodar- ske organizacije in korporacije naše dr- žave. Kot delegata Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se udeležita kongresa prvi tajnik g. dr. Fran Windischer in tajnik g. Ivan Mohorič. Na dnevnem redu kongresa so zelo važna gospodar- ska vprašanja, med drugim vprašanje go- zdarstva in pogozdovanja, cenitve izvoza, šumska industrija, regulacije rek radi za- varovanja pred poplavami, zakona o dr-

žavnem računovodstvu, povišanja železni- skih tarif itd. Kongres bo zaključen v ne- deljo.

Predhodni rezultati letošnje žetve. Po predhodnih podatkih, ki jih je zbralo poljedelsko ministrstvo o letošnji žetvi, znaša pridelek ozimne pšenice 20.595.357, jare 622.553, ozimnega ječmena 2.541.717, jarega 1.479.637, ozimne rži 1.727.317, jare 373.126, ovsu 3.739.318 met. stotov. Pride- lek pšenice je torej letos za okroglo 300 tisoč stotov manjši kot lani.

Carinski dohodki v drugi dekadi avgusta. Od 10.—20. avgusta so znašali ca- rinski dohodki 51.961.106 Din. Od tega od- pade na carinarstvo v Beogradu 13.013.679, v Zagrebu 11.724.557, v Novem Sadu 9.498.966, v Mariboru 3.975.260, v Ljubljani 5.323.584, v Dubrovniku 3.961.349, v Skop- lju 2.298.233, na Sušaku 872.734 in v Spli- tu 1.471.744 Din.

Mučna afera z dunajskim vele- sejmom. Te dni se bo zaključil letošnji je- senski velesejem na Dunaju. Tik pred za- ključkom je izšla mala brošura, ki silno ostro napada pravno velesejma in ji očita, da sejnja ne vodi v interesu javnosti in narodnega gospodarstva, ampak le v prid svojih žepov. Baje dela velesejem z ogromnim dobičkom, ki si ga vodilni funk- cionari dele med seboj. Vodstvo velesej- ma trditve anonimne brošure odločno za- nika in napoveduje, da bo dokazala njino- ve neresitnost tako po zaključku vele- sejma, ko bo imela v to dovolj časa.

Primanjkljaj avstrijskih železnic. Kakor poročajo dunajski listi, so avstrijske železnice izkazale v letošnjem I. polletju ogromen primanjkljaj v znesku 26 milijov nov šilingov (200 milijonov dinarjev). Pri- manjkljaj je deloma posledica splošne go- spodarske krize. Osební promet je nazado- val skoraj za polovico. Vedno bolj pa se tudi čuti konkurenca avtomobilov in letal. Ljudje, ki na primer stanujejo v predmest- jih na Dunaju, so se prej vedno vozili po železnici. Danes se jih skoraj polovica vozi s kolesi in motorji.

Glavni trg. Po poročilu novosadske blagovne borze so bili kupci pretekli teden radi labilne tendence na lozemskih trži- ščih tudi pri nas zelo rezervirani. Ponudbe so slabe, cene so že koncem tedna neko- liko popustile. Promet je znašal 235 va- gonov. Pšenice prodano 47 vagonov po 257—260. Koruze 21 vagonov po 160—165, suha po 140—144. Moke prodano 8 va- gonov. O-baza po 440, št. 66 po 270, koncem vedna po 265. Otrobov prodano 105 va- gonov po 150, fižola 50 vagonov po 165—170, ječmena 1 vagon po 160—170, ovsu 3 va- gone po 140—142.50.

Protestni shod beogradskih trgov- cev. Beogradski trgovci so zelo ogorčeni, da namerava trgovinsko ministrstvo ponovno izdati uredbu o prisilni poravnavi. V krat- kem se bo vršil v Beogradu velik protestni shod, na katerem bodo trgovci odločno od- klonili zakon o prisilni poravnavi.

Dogavice

„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše

Znižane cene za dvokolesa Tribuna, Styria, Frera, Bianchi, Champion, motorje Frera vsakovrstni modeli, otroške vozičke od najpreprostejših do najfinejših, holenderje več vrst. — Engro-endetail!
Prodaja na obroke, ceniki franko.
2549 Razstavljeno na pokrajinski razstavi
„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.

Na prodaj lekarna

ena največjih v BEOGRADU. — Vprašanja na: „PUBLICITAS“ A. D., Beograd, Pozorišna br. 2. 2612

Zobozdravnik dr. Ivan Eržen v Kranju

ne ordinira od 11. sept. do 1. oktobra

Prometni zavod za premog d. d.

v Ljubljani — prodaja 21-7

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kvaliteti, v celih vagonih po originalnih cenah pre- mogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoskovaški in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: PROMETNI ZAVOD za PREMOG d. d. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 15/1

Išče se mlajši pomočnik

kolonijalne stroke, več zama- vanja (pakovanja) in odpremla- gona Poudne na Breuer, dioničarsko društvo, Bjelovar. 25/7

Najnovejša iznajdba!

Brez kvarjenja blaga kemično snazanje in vsakovrstno bar- vanje oblek.

ANTON BOC 68-T

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6 I. nadstr. Glince-Vič 46

Zastopniki 2604

se sprejemajo po vseh krajih za prodajanje dovoljenih srečk. — Merkur, Brno, Nová, CSR.

Knjigovodkinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika ter vseh pisarniških del — želi premeniti doseganje me- sto. — Ponudbe pod «Knjigovodstvo/2592» na upravo «Slov. Naroda».

Dvokolesa,

motorji, otroški vozički in pneumatika po zelo nizki ceni. Ceniki fran- ko. Prodaja na obroke. — «TRIBUNA» F. B. L. Ljubljana, Karlovska ce- sta 4. Tovarna dvokoles in otroških vozičkov. 136/T

Premog- drva

ILIRIJA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 220. T-53

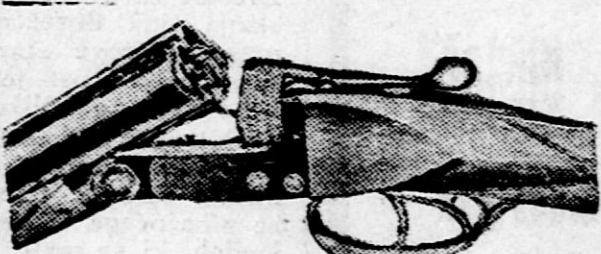
Marija Rogelj

manufakturna trgovina

perilo za gospode in dame

blago dobro, cene nizke

Sv. Petra cesta 20 2541

S. Kočonda, Zagreb

veletrgovina z orožjem in municijo

Glavna zastopstva tvornic:

Piloni, Bayard, Walther, Mauser, Forgeon

Veliko skladišče orig. angleške tvrdke šiber. — Opravljamo vse vrste popravila in montiranje daljnogledov

Trgovci, lovska in strelska društva posebne cene

Zahtevajte novi cenik!

Radio-special „Sitti“

aparate in posamezne dele priporoča

Ivan Bogataj, Ljubljana

konces. elektrotehnično podjetje za visoko in nizko napetost.

Kongresni trg šte 19, poleg nunske cerkve.

Telefon št. 3.

Na sejmu Radio-paviljon.

NAJBOLJŠI BRNSKI BLAGOVI

Zajamčeno čistovolnene moške

in damske blagove

zadnjih novosti

za

jesensko in zimsko sezijo

razpošilja najbolj renomirana

140-1

zaloga tvornice sukna

SIEGEL-IMHOF, Brno

Palackého tř. 12

Največja izbira. — Najnižje tvornične cene. — Najsolidnejša izvršitev vseh naročil. — Na zahtevo vzorci zastoj in poštnine preste. — Tudi privatnim.